

Come Back - Haverkamp & Lute (1998)

Recensies:

De Gelderlander 11 oktober 1998

Arnhemse Courant 12 oktober 1998

Schuldbekentenis van Haverkamp en Lute

Come Back van Catharina Haverkamp en Trudie Lute. **Spel, muziek en ondersteuning:**

Catharina Haverkamp, Trudie Lute, Kees van Zandwijk, Yahya Gaier.

Regie-assistentie: Simone Hogendijk. **Gezien** (première): zaterdagavond, kleine zaal

Schouwburg Arnhem. **Nog te zien:**

16 oktober: 't Hemeltje Wageningen;

20 oktober: Kunsthuis 13 Velp; 22

oktober: La Divina Commedia Maurik;

13 november: O42 Nijmegen.

GELDERLANDER 11-10-98

Door **SUZANNE HOENDERDAAL**

Na *Go Home* (1994) volgde *Go Heaven* (1996). Nu is het drieluik voltooid met *Come Back* (1998). Was *Go Home* hilarisch en *Go Heaven* melancholiek, met *Come Back* kon ik even geen kant op. Ik begrijp nu wat mijn fout was: ik verwachtte, net als de vorige producties, zoiets als een verhaal en, een veel ernstiger fout, ik nam alles wat ik zag in eerste instantie serieus.

Een totaal verkeerde instelling. Eenmaal weer op de 'goede' benen gezet ging ik inzien hoe wrang, cynisch en dubbelge-laagd *Come Back* eigenlijk was.

Alles wat 'fout' is zit erin. Van uiterlijk tot gebaartjes tot winderige teksten. Nu zie ik dat het een grote parodie is die weliswaar met grote ernst gebracht wordt, maar die juist bedoeld is om alle hypocrisie en zelfbedrog door te prikken.

Geen verhaal meer. Wel associaties. Met de vorige voorstellingen, die u overigens helemaal niet gezien hoeft te hebben, want het is geen doorlopende trilogie. Wel is het thema gehandhaafd: de ontheemding. De

zoektocht gaat dit keer naar echtheid. Het goed doen wordt om zeep geholpen. De wanhoop over: hoe moet het dan? klinkt door.

Haverkamp en Lute overladen zichzelf en het publiek met schijn (de 'foute' dingen) en verdwalen daar hopeloos in. Waren ze in *Go Heaven* zelf nog vluchtelingen op zoek naar een THUIS, nu laten ze genadeloos zien hoe wij, welvarende westerlingen met vreemdelingen omgaan. Er wordt gesmeten met overdaad, maar dat is uiterlijke schijn. Een Thuis kan er niet af.

Prachtig is de scène met de jassen. Stapels jassen worden de twee vrouwen omgehangen, bezwijkende hoeveelheden. Door de 'misdienaar' die de hele voorstelling ondersteunt. Stuk voor stuk worden de jassen afgeworpen onder vervloekingen tot ze nagenoeg naakt staan.

Dat is het einde van de zoektocht. Die nooit eindigen zal omdat er geen antwoord is.

Ik ben blij dat het misverstand (in mijn hoofd) bijtijds is rechtgezet en ik ben blij een vluchtlinge (een echte) te horen zeggen dat zij gegrepen was door de openheid van de speelsters (de andere partij), die bij haar geen enkel misverstand hadden opgeroepen. Zij had meteen begrepen dat het over haar ging en dat de ironie nodig was om de problematiek duidelijk te maken.

Nieuw in *Come Back* is niet alleen de (bedrieglijke) ernst, maar ook de muziek. Lute en Haverkamp zingen, begeleid door Kees van Zantwijk (toetsen) en Yahya Gaier (percussie).

Grillige 'Come back' van Haverkamp en Lute

ARNHEMSE COURANT 12.10.98
Voorstelling: 'Come back'. Idee, regie en spel: Catharina Haverkamp en Trudie Lute. M.m.v. Kees van Zantwijk en Yahya Gaier. Gezien: 10/10 Schouburg ARNHEM (première). Herhalingen: 16/10 't Hemeltje WAGENINGEN, 20/10 Kunsthuis 13 VELP, 13/11 O42 NIJMEGEN.

De tragiek van vluchtelingen eindigt niet in het gastland waar ze na veel juridische strijd zijn opgenomen. Eenmaal toegelaten komt bij de meesten de wens naar boven om terug te keren naar huis. Maar als diezelfde vluchtelingen diep in hun hart kijken, weten ze maar al te goed dat die wens een illusie is. Want vroeger is altijd voorbij en komt nooit meer terug.

Catharina Haverkamp maakt daarover in de voorstelling 'Come back' een intrigerende opmerking: „Ik wil zien wat ik kwijt ben”. Waarop haar tegenspeelster Trudie Lute wat ijzig antwoordt: „Je lijkt wel een schim”. Die korte conversatie typeert de grilligheid van het slot van het theaterdrieluik dat Haverkamp en Lute baseerden op het sprookje van Hans en Grietje.

De voorstelling speelt zich af in een kerk-achtige omgeving. Daar wil Lute een pas op de plaats maken voor 'al die vreemde mensen'. Ze vraagt om een minuut stilte. En in die minuut passeert een reeks merkwaardige scènes in een opbouw die verwijst naar het verloop van een katholieke kerkdienst. Zelf noemt het duo de voorstelling 'een ge-

zongen mis voor alle Hans en Grietjes in de wereld die de weg naar huis terug niet meer hebben kunnen vinden'.

De vaart en de motoriek waarmee Haverkamp en Lute zich door deze 'Come back' heen werken, is verbluffend. Maar inhoudelijk wil het allemaal niet beklijven. Dat ligt voor een deel aan de teksten die opvallend vaak platgetreden paden betreden. Een opmerking als 'Iedereen maakt dit mee: vreugde, pijn, verdriet' blijft een open deur van jewelste wanneer je er geen duidelijke context omheen plaatst.

Wat ook tegenwerkt, is dat er veel gezongen wordt in 'Come back'. Haverkamp en Lute zijn daarvoor niet uit het juiste hout gesneden. Sterker: ze zingen beroerder dan welk doorsnee-kerkkoor ook. Ze kunnen mij niet wijs maken dat dit met opzet gebeurt; het effect ervan is op elk moment nul komma nul.

Toch zit er één scène in de voorstelling die het bekijken van 'Come back' de moeite waard maakt. Haverkamp en Lute staan tegenover elkaar en krijgen de ene na de andere jas over zich heen geworpen. Even later liggen ze op hun knieën voor het altaar en werpen ze een voor een de jassen weer af. Elke jas is een herinnering aan een gevlucht iemand. Op dat moment is de grilligheid van 'Come back' zo onherroepelijk tastbaar.

MARTIN HERMENS